

[Statsministeren.]

eller i hvert Fald saa godt som ingen, saa er det Forholdene, saa er det Tilstandene, der gør det; men der er dog vel ingen, der er i Tvivl om, at hvis vi havde haft Arbejdsløshed, vilde Regeringen have faaet tillagt en meget stor Del af Ansvarret for, at saadanne Tilstande fandtes i vort Samfund. Jeg kommer her til at mindes et Ord, som jeg for nogen Tid siden saa i et Blad eller en Bog. Marskal Joffre, den store franske Feltmarskal, Sejrherr fra Marne, blev spurgt, hvem det var, der virkelig havde vundet Marneslaget, om det ikke var Kommandanten i Paris eller en bestemt anden, der havde gjort en særlig Indsats i Slaget. Hertil svarede Feltmarskallen, at det skulde han ikke udtale sig om, men han var klar over, at hvis Marneslaget var blevet tabt, saa var det ham, der havde tabt det og vilde have faaet Ansvarret derfor. Saaledes synes det ogsaa at være med Hensyn til denne Regering; hvis man „taber“ noget, er det os, der har Ansvarret, men hvis det gaar nogenlunde, ja, saa er det Forholdene eller andre, der har Æren deraf.

Med Hensyn til Valutaforholdene, som jo er en meget vigtig Del af hele vor økonomiske Politik, vil jeg gerne sige, at vi anser ikke os selv for at være ufejlbarlige. Vi kan godt se, at det baade paa det ene og det andet Omraade, naar vi nu ser Forholdene i Historiens Belysning, maaske kunde have været grebet anderledes an. Vi anser heller ikke Systemet, som vi lever under, for at være ufejlbarligt, men det er noget, man maa være forberedt paa. Et System, som det vi har, medfører mange Vanskeligheder og mange Ting, der hemmer og bremser Initiativet og Foretagsomheden og Effektiviteten i det hele taget i Landets Erhvervsliv, og derfor maa vi ogsaa arbejde paa at skaffe Forudsætninger for, at det kan afskaffes. Men vi har aldrig sagt fra ansvarlig Side, hverken inden for Regeringen eller inden for Venstrepartiet, at vi kunde afskaffe disse Restriktioner med eet Slag — ingenlunde. Vi har tværtimod sagt, at det vilde tage lang Tid, og at det ikke kunde ske med eet Slag, men at der maatte en Afvikling til. Jeg ved, at jeg længe før Besættelsens Ophør talte ud fra netop denne Opfattelse, at vel var Restriktionerne noget, der skulde afvikles, men at det vilde tage Tid, og at en Ophævelse af Systemet med eet Slag tværtimod at fremme Afviklingsbestræbelserne vilde give dem, der vilde beholde det, om man saa maa sige til evig Tid, i hvert Fald langt ud i Fremtiden, yderligere

Vind i Sejlene. Disse Udtalelser om, at vi har lovet en snarlig Afskaffelse, har vi jo hørt gentagne Gange, baade ude i Landet ved Møder og i Pressen. Vi har hørt det her i Rigsdagen, og hver Gang jeg har staaet over for det, har jeg spurgt de vedkommende: Maa vi ikke faa at vide, hvem der har sagt det, hvor de har sagt det, og hvornaar de har sagt det? Hidindtil har jeg ikke faaet noget som helst Svar herpaa. Men een Ting ved jeg: at i de Programudtalelser, som er udsendt fra Venstres kompetente Forsamlinger, og som i hvert Fald jeg for min Del har talt i Overensstemmelse med, findes saadanne Udtalelser overhovedet ikke, tværtimod.

Naar det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft med Hensyn til sin Stilling til disse Forhold henviser til en Udtalelse i Socialdemokratiets Program af August 1945, som vi har kritiseret, er det vist ganske rigtigt. Men man maa huske paa, at det er en Programudtalelse; Socialdemokratiet har her udtalt sig om Ting, der gælder Fremtidens Danmark. Det vil altsaa sige, at det er en principiel Betragtning, der gaar ud paa, at ogsaa i Fremtidens Danmark er det et Maal at opretholde og bevare et saadant System. Det er det, vi har taget Afstand fra. Vi har sagt, at dette med Statsindgreb og Statsregulering vilde vi se at afvikle, og vi vilde se at skaffe Forudsætninger for, at det kunde afskaffes. Det er deri, Oppositionen fra vor Side bestaar over for Socialdemokratiets Program og øvrige Udtalelser; det er der, Meningsforskellen ligger, og aldeles ikke i Spørgsmaalet om, hvorvidt man med eet Slag straks kunde ophæve disse Restriktioner eller ej.

Det ærede Medlem Hr. Hans Hedtoft var her inde paa at fremhæve, hvilken Indsats hans Parti havde gjort for Restriktionernes Bevarelse og derigennem ogsaa for at forbedre vor Handelsbalance over for Udlandet. Ja, det er rigtigt. I August 1945 har Socialdemokraterne i deres Valgmanifest, deres Program, deres Maal for Fremtidens Danmark, udtalt sig til Fordel for stærke Indgreb over for Handelen og over for Produktionen i det hele taget. Men i September var de jo med til under den daværende Statsministers Ledelse og med det ærede Medlem som Medlem af Regeringen at give fri for Indførselen her til Landet af meget vigtige Varer, ogsaa Luksusvarer eller dog mindre nødvendige Varer.

Saa anførte det ærede Medlem, at han jo dog i Oktober, midt under Valgkampen, havde fremført Betæneligheder over for og Modstand mod en saadan Indførsel, men